

Gælds-/indtjeningsanalyse af økologisk og konventionel mælkeproduktion

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

Miljø- og Fødevareministeriet
NaturErhvervstyrelsen

LDP 2020

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne

Se EU-Kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne

Forfatter: **Specialkonsulent William Schaar Andersen**
Afdeling: **SEGES Økonomi & Virksomhedsledelse**
Udgivelsestid: **December 2016**

INDHOLD

ANALYSE AF GÆLD OG INDTJENING VED MÆLKEPRODUCENTER	3
ANALYSENS OPBYGNING SAMT VARIABLER	3
FORDELING AF FRAKTILERNE AF NRG/EBITDA.....	3
GNS. NRG/EBITDA:.....	5
DEN SUMMEREDE BETRAGTNING	6
BAGGRUND FOR ANALYSEN	7
BILAG 1: FØLSOMHEDER FOR ÆNDRINGER I MÆLKEPRIS.....	8

Analyse af gæld og indtjening ved mælkeproducenter

Denne analyse fokuserer på, hvor gældstung en virksomhed er set i forhold til den indtjeningsevne, den pågældende virksomhed har. Der benyttes et nøgletal, NRG/EBITDA, som meget kort fortalt viser, hvor mange år virksomheden skal bruge for at betale sin samlede gæld med det pågældende indtjeningsniveau.

Analysens opbygning samt variabler

Der er blevet anvendt 2014 regnskaber som er vejlet op til sektorens niveau. Den er delt op på henholdsvis konventionel og økologisk mælkeproduktion. Der ligger ca. 2.000 konventionelle og 250 økologiske regnskaber bag analysen, som herefter er vejlet op til henholdsvis 2.805 og 347 regnskaber. For yderligere beskrivelse af nøgletal i mælkeproduktionen henvises til øvrigt materiale.

Derudover er der anvendt konjunkturjusterede variabler (f.eks. priser, renter og investeringer) for at undgå at give et flygtigt øjebliksbillede, men i stedet give et indtryk af den langsigtede økonomiske styrke.

Niveauerne i modellen er dog meget påvirkelig af den valgte langsigtede mælkepris. Mælkeprisen i denne rapport er således 2,55 kr./EKM med et økologitillæg på 0,80 kr./EKM (pt er markedstillægget 1,13 kr.).

Variablerne NRG/EBITDA

- NRG = Realkreditgæld + Bankgæld + Anden rentebærende gæld (Ingen forrentningskrav til EK)
- EBITDA = Resultat før renter, skat og af-/nedskrivninger + EU-støtte

Fordeling af fraktilerne af NRG/EBITDA

Tabel 1: NRG/EBITDA i fraktiler, økologisk og konventionel mælkeproduktion. Tabellen viser gældens fordeling samt opdelingen af de henholdsvis 2.885 konventionelle og 349 økologiske mælkeproducenter.

Malkekvæg			
Fraktiler	Karakteristika	Konventionel	Økologi
Alle	Gns. NRG/EBITDA:	36,7	20,1
	Antal:	2.806	347
	Andel (%):	100%	100%
	Produktion (%):	100%	100%
	Alder:	50	52
	Samlet gæld (mia. kr.):	67,1	9,3
	Bankgæld (mia. kr.):	14,8	1,8
	Realkreditgæld (mia. kr.):	47,2	6,8
	Gns. gæld pr bedrift (mio. kr.):	23,9	26,8
	Gns. bankgæld (mio. kr.):	5,3	5,2
	Gns. realkreditgæld (mio. kr.):	16,8	19,6
	RKI-andel af gæld:	70%	73%
	Soliditetsgrad (%):	19%	20%

0 - 25 %	Gns. NRG/EBITDA:	8,8	7,9
	Antal:	721	89
	Andel (%):	26%	26%
	Produktion (%):	20%	23%
	Alder:	52	52
	Samlet gæld (mia. kr.):	8,4	1,3
	Bankgæld (mia. kr.):	1,3	0,2
	Realkreditgæld (mia. kr.):	6,1	1,0
	Gns. gæld pr bedrift (mio. kr.):	11,6	15,1
	Gns. bankgæld (mio. kr.):	1,8	1,7
	Gns. realkreditgæld (mio. kr.):	8,4	11,6
	RKI-andel af gæld:	72%	77%
	Soliditetsgrad (%):	38%	33%
	25-50 %	Gns. NRG/EBITDA:	19,8
Antal:		715	86
Andel (%):		25%	25%
Produktion (%):		25%	23%
Alder:		49	51
Samlet gæld (mia. kr.):		16,8	2,0
Bankgæld (mia. kr.):		2,9	0,3
Realkreditgæld (mia. kr.):		12,4	1,5
Gns. gæld pr bedrift (mio. kr.):		23,5	23,1
Gns. bankgæld (mio. kr.):		4,1	3,3
Gns. realkreditgæld (mio. kr.):		17,4	18,0
RKI-andel af gæld:		74%	78%
Soliditetsgrad (%):		18%	21%
50 - 75 %		Gns. NRG/EBITDA:	31,8
	Antal:	682	87
	Andel (%):	24%	25%
	Produktion (%):	28%	28%
	Alder:	49	52
	Samlet gæld (mia. kr.):	20,7	2,7
	Bankgæld (mia. kr.):	4,9	0,6
	Realkreditgæld (mia. kr.):	14,4	2,0
	Gns. gæld pr bedrift (mio. kr.):	30,3	31,3
	Gns. bankgæld (mio. kr.):	7,1	6,7
	Gns. realkreditgæld (mio. kr.):	21,1	22,5
	RKI-andel af gæld:	70%	72%
	Soliditetsgrad (%):	11%	16%

75 - 100 %	Gns. NRG/EBITDA:	92,0	37,0
	Antal:	664	86
	Andel (%):	24%	25%
	Produktion (%):	26%	26%
	Alder:	49	50
	Samlet gæld (mia. kr.):	20,9	3,3
	Bankgæld (mia. kr.):	5,6	0,8
	Realkreditgæld (mia. kr.):	14,1	2,3
	Gns. gæld pr bedrift (mio. kr.):	31,5	38,2
	Gns. bankgæld (mio. kr.):	8,5	9,3
	Gns. realkreditgæld (mio. kr.):	21,2	26,5
	RKI-andel af gæld:	67%	69%
	Soliditetsgrad (%):	9%	8%
	NRG/EBITDA < 0	Gns. NRG/EBITDA:	-13,4
Antal:		23	0
Andel (%):		1%	0%
Produktion (%):		1%	0%
Alder:		56	0
Samlet gæld (mia. kr.):		0,3	0,0
Bankgæld (mia. kr.):		0,1	0,0
Realkreditgæld (mia. kr.):		0,2	0,0
Gns. gæld pr bedrift (mio. kr.):		15,0	0,0
Gns. bankgæld (mio. kr.):		3,5	0,0
Gns. realkreditgæld (mio. kr.):		10,3	0,0
RKI-andel af gæld:		68%	0%
Soliditetsgrad (%):		24%	0%

Analysen giver et tydeligt billede af, at økologisk mælkeproduktion har en højere indtjening også set i forhold til, at den økologiske mælkeproducent typisk har en højere gæld pr. bedrift på grund af et behov for flere hektar jord pr. ko i forhold til konventionel mælkeproduktion.

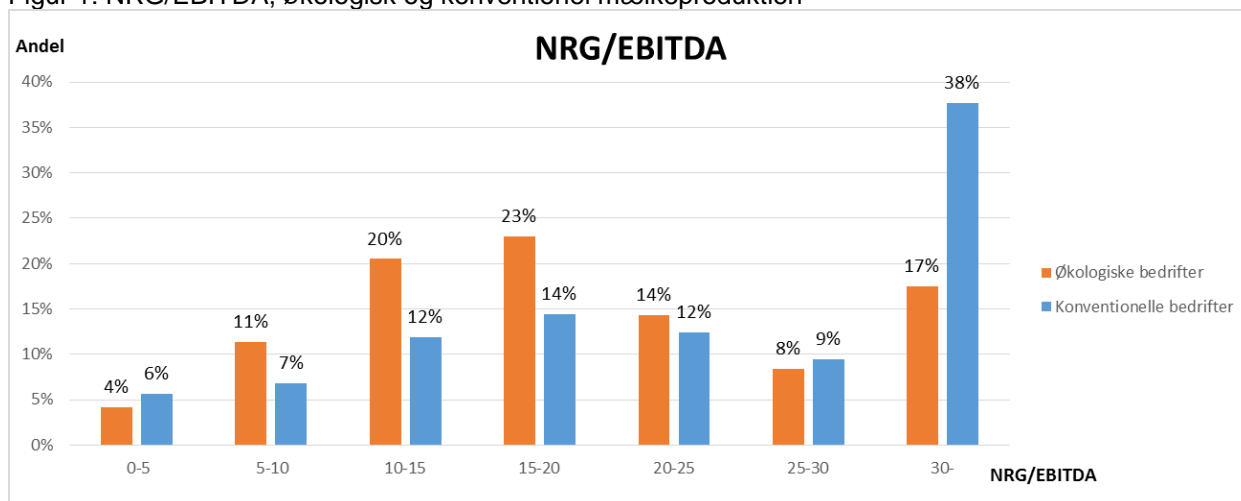
Gennemsnitligt har en konventionel mælkeproducent således en samlet gæld på 23,9 mio. kr., mens en økologisk mælkeproducent gennemsnitligt har ca. 26,8 mio. kr. i samlet gæld.

Gns. NRG/EBITDA:

Den gennemsnitlige NRG/EBITDA ligger for konventionel mælkeproduktion på 36,7, hvorimod økologisk mælkeproduktion har et gennemsnit på 20,1.

For den bedste fraktilgruppe er NRG/EBITDA gennemsnitlig ens, hvorimod der for de efterfølgende fraktiler er en stigende afstand i nøgletallet for hhv. økologer og konventionelle bedrifter. NRG/EBITDA er lavest for økologerne over 25-100 % grupperne. Dette fremgår tydeligst af de to efterfølgende figurer.

Figur 1: NRG/EBITDA, økologisk og konventionel mælkeproduktion

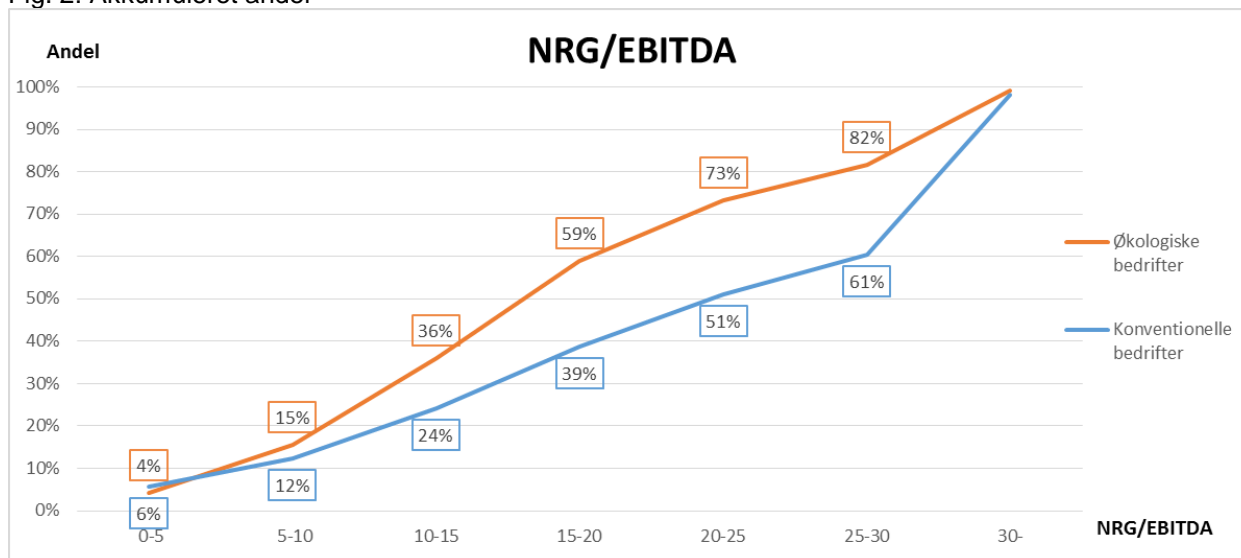

Figur 1 viser en gruppering af andelen af bedrifter, der har opnået en NRG/EBITDA mellem 0-5 i første gruppe og så fremdeles op til den sidste gruppe på 30-.

Det er værd at bemærke, at mælkeproducenter med den mindst gældstunge produktion, som på samme tid har en god indtjening, fordeles sig ens. Endda med en lille overvægt af konventionelle bedrifter. Resten af grafen viser dog, at økologisk mælkeproduktion har et fortrin for hver af de efterfølgende inddelinger.

Den summerede betragtning

Fig. 2: Akkumuleret andel

Figur 2 viser, at 59 % af de økologiske mælkeproducenter har en NRG/EBITDA, der ligger under 20, hvilket må siges at være i den gode ende. Den tilsvarende andel indenfor konventionel mælkeproduktion er 39 %.

Baggrund for analysen

Der er blevet anvendt 2014 regnskaber, som er vejet op til sektorens niveau. Derudover er der anvendt konjunkturjusterede variabler (f.eks. priser, renter og investeringer) for at undgå at give et flygtigt øjebliksbillede, men i stedet give et indtryk af den langsigtede økonomiske styrke.

Mælkeprisen er således 2,70 kr./EKM med et økologitillæg på 0,75 kr./EKM

Tabel 2: Forudsætninger for landbrugets økonomiske holdbarhed

	Anslåede langsigtede prisniveauer (inkl. efterbetaling):	
Produktpriser	<ul style="list-style-type: none"> • Svinekød: 11,00 kr./kg. • Mælk: 2,55 kr./kg. • Økotillæg: 0,80 kr./l • Korn (hvede): 120 kr./hkg. • Korn (hvede) Øko: 225 kr./hkg. • Minkskind: 350 kr./skind • Soja: 270 kr./hkg. • Soja Øko: 550 kr./hkg. 	<ul style="list-style-type: none"> • Oksekød 23,91 kr./kg. • Raps: 240 kr./hkg. • Raps Øko: 610 kr./hkg. • Kartoffler: K: 50, I: 80 • Æg: 0,969 kr./stk. • Fjerkræ: 6,80 kr./kg. • Diesel: 6,50 kr./l • Gødning: Indeks175 • M.fl.
Finansiering/renter, inkl. omk.	<ul style="list-style-type: none"> • Realkredit DKK variabel: 2,70 pct. • Realkredit Valuta variabel: 2,60 pct. • Realkredit DKK fast: 5,00 pct. • Pengeinstitut: 6,25 pct. • Kassekredit: 7,75 pct. • Udlandslån: 6,25 pct. 	
EU-støtte	<ul style="list-style-type: none"> • Reduktion iht. CAP2020. 	
Afdrag Investeringer	<ul style="list-style-type: none"> • Afdragsfrit lån svarende til værdi af jord og besætning. • Afdrag/reinvesteringer på resten af lånene svarende til værdiforringelse/afskrivninger. 	
Jord, bygninger og inventar mv.	<ul style="list-style-type: none"> • Bogførte værdier. 	
Ejer aflønning	<ul style="list-style-type: none"> • Private udtræk til privatforbrug, skat og opsparing. 	
Ægtefælleindkomst	<ul style="list-style-type: none"> • Inkluderes i likviditet. 	
Ekstraordinære forhold	<ul style="list-style-type: none"> • Justering for ekstraordinære poster (eks. værdiændringer på besætning og beholdning, unormale høstudbytter mv.) 	
Effektivitet	<ul style="list-style-type: none"> • Måles via overskudsgrad – differentieres på driftsgren. 	

Bilag 1: Følsomheder for ændringer i mælkepris

Som tidligere nævnt er modellen meget følsom for ændringer i mælkeprisen, og konklusionen er specielt følsom for forholdet mellem den økologiske mælkepris kontra den konventionelle mælkepris.

Nedenfor ser du fig. 1 og fig. 2 under forudsætning af en lavere mælkepris specielt for de økologiske mælkeproducenter. Mælkeprisen i disse figurer er således 2,50 kr./EKM med et økologitillæg på 0,55 kr./EKM (pt er markedstillægget 1,13 kr.).

Figur 1B: NRG/EBITDA, økologisk og konventionel mælkeproduktion med et økologitillæg på 0,55 kr./EKM

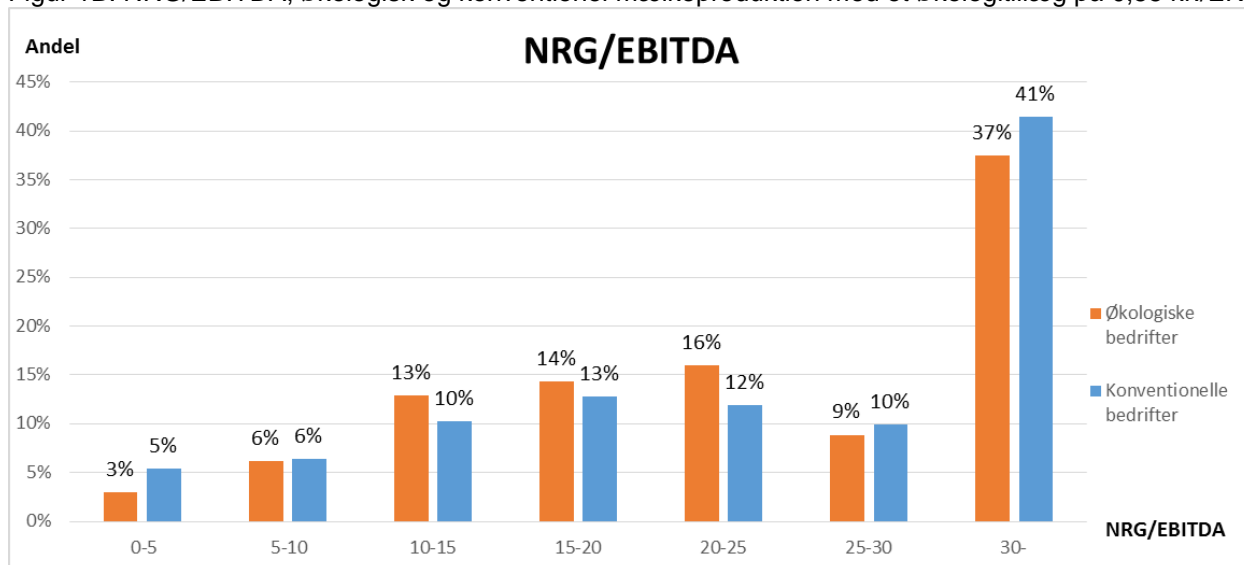

Fig. 2B: Akkumuleret andel med et økologitillæg på 0,55 kr./EKM

